

โครงการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔
องค์การบริหารส่วนตำบลบึงปรือ อำเภเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

ภูมิปัญญาเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและความดีงามที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและสืบทอดกันมา ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อชีวิตและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการดำรงชีพ การดำรงความเป็นชาติได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง ต่อไป

- ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนในครอบครัวในชุมชน มีกฎเกณฑ์เป็นข้อปฏิบัติและข้อห้ามอย่างชัดเจน มี การแสดงออกทางประเพณี พิธีกรรม และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ การบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น

- ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ผู้คนสมัยก่อน พึ่งพาอาศัยธรรมชาติแทบทุกด้าน ตั้งแต่อาหารการกิน เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังไม่พัฒนาก้าวหน้าเหมือนทุกวันนี้ ยังไม่มี ระบบการค้าแบบสมัยใหม่

- ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ชาวบ้านรู้ว่ามีมนุษย์เป็นเพียงส่วนเล็ก ๆ ส่วนหนึ่งของจักรวาล ซึ่งเต็มไปด้วยความเร้นลับ มีพลัง และอำนาจที่เขาไม่อาจจะหาคำอธิบายได้ ความ เร้นลับดังกล่าวรวมถึง ญาติพี่น้องและ ผู้คนที่ล่วงลับไปแล้วชาวบ้านยังสัมพันธ์กับพวกเขาทำบุญและรำลึกถึงอย่างสม่ำเสมอทุกวันหรือในโอกาสสำคัญ ๆ นอกนั้นเป็นผีผีร้าย เทพเจ้าต่าง ๆ ตามความเชื่อของแต่ละแห่ง สิ่งเหล่านี้ สิ่งสถิตอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ในโลก ในจักรวาล และอยู่บนสรวงสวรรค์

ภูมิปัญญาชาวบ้านได้ก่อเกิดและสืบทอด กันมาในชุมชนหมู่บ้าน เมื่อหมู่บ้านเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับสังคม สมัยใหม่ ภูมิปัญญาชาวบ้านก็มีการปรับตัวเช่นเดียวกัน ความรู้จำนวนมากได้สูญหายไปเพราะไม่มีการปฏิบัติสืบทอด เช่น การรักษาท้องถิ่นบางอย่าง การใช้ยาสมุนไพรบางชนิดเพราะหายากที่แ่ง ๆ ได้เสียชีวิตโดยไม่ได้ถ่ายทอด ให้กับคนอื่นหรือถ่ายทอดคนต่อมาไม่ได้ปฏิบัติเพราะชาวบ้านไม่นิยมเหมือนเมื่อก่อน ใช้ยาสมัยใหม่และไปหา หมอที่โรงพยาบาลหรือคลินิกง่ายกว่า งานหัตถกรรมทอผ้าหรือเครื่องเงินเครื่องเงิน แม้จะยังเหลืออยู่ไม่น้อยแต่ก็ได้ ถูกพัฒนาไปเป็นการค้าไม่สามารถรักษาคุณภาพ และมีรูปแบบดั้งเดิมไว้ได้ ในการทำมาหากิน มีการใช้เทคโนโลยี ทันสมัยใช้รถไถแทนควาย รถอีแต่นแทนเกวียน

การลงแขกทำนาและปลูกสร้างบ้านเรือนก็ เกือบจะหมดไป มีการจ้างงานกันมากขึ้น แรงงานก็หายากกว่า แต่ก่อน ผู้คนอพยพย้ายถิ่น บ้างก็ เข้าเมือง บ้างก็ไปทำงานที่อื่น ประเพณีงานบุญ ก็เหลือไม่มาก ทำได้ก็ต่อเมื่อ ลูกหลานที่จากบ้านไปทำงานกลับมาเยี่ยมบ้านในเทศกาลสำคัญๆ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ เข้าพรรษา เป็นต้น

สังคมสมัยใหม่มีระบบการศึกษาในโรงเรียน มีอนามัยและโรงพยาบาล มีโรงหนัง วิทยุโทรทัศน์ และเครื่อง บ้านเหิงต่าง ๆ ทำให้ชีวิต ทางสังคมของชุมชนหมู่บ้านเปลี่ยนไป มีตำรวจ มีโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ราชการฝ่าย ปกครอง ฝ่ายพัฒนา และอื่น ๆ เข้าไปในหมู่บ้าน บทบาทของวัด พระสงฆ์ และคนเฒ่าคนแก่เริ่มลดน้อย ลงไป การทำมาหากินก็เปลี่ยนจากการทำเพื่อยังชีพไปเป็นการผลิตเพื่อการขาย ผู้คนต้องการเงินเพื่อซื้อเครื่อง บริโภคต่าง ๆ ทำให้สิ่งแวดล้อม เปลี่ยนไป ผลผลิตจากปากก็หมด สถานการณ์เช่นนี้ ทำให้ผู้นำการพัฒนา

/ชุมชน...

ชุมชนหลาย คนที่มีบทบาทสำคัญในระดับจังหวัด ระดับภาค และ ระดับประเทศ เริ่มเห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ชาวบ้าน หน่วยงานทางภาครัฐและภาคเอกชนให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ พัฒนาประยุกต์ และค้นคิดสิ่ง ใหม่ ความรู้ใหม่เพื่อประโยชน์สุขของสังคม

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบึงปรือ ได้จัดโครงการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ไปสู่นักเรียนและชุมชนโดยให้นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ในการสร้างความตระหนักโดยปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างในการเรียนรู้และนำองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ใน ชีวิตประจำวันต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามวิถีชีวิตชุมชน และเกิดการใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิต
๒. เพื่อส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ พัฒนาประยุกต์ และค้นคิดสิ่งใหม่ ความรู้ใหม่
๓. เพื่อสร้างพื้นฐานจิตใจให้มีระเบียบวินัย ควบคุมคุณธรรม ศีล จารีต ประเพณี
๔. เพื่อช่วยให้ประเทศรอดพ้นจากภาวะวิกฤติที่รุนแรงอยู่ในขณะนี้

เป้าหมายของโครงการ

ผู้นำท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชน จำนวน ๒๕ คน

สถานที่ดำเนินงาน

ไร่นาเอเดน หมู่ ๗ บ้านบึงปรือ ตำบลบึงปรือ อำเภอรักษ์ จังหวัดนครราชสีมา

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ขั้นตอนการเตรียมงาน/การวางแผนโครงการ

๑. จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติ
๒. ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน
๓. ประสานงานกับโรงเรียนเพื่อเข้าร่วมโครงการ
๔. ประสานงานวิทยากรภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ
๕. เตรียมเอกสารแจกผู้เข้าอบรม

๒. ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

ดำเนินการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑. การจัดการอบรมโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ในหัวข้อดังนี้
 - ความหมายและขอบข่ายของภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - การศึกษาแนวทางการปฏิบัติภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - การเสริมสร้างค่านิยมและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
 - การการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชีวิตประจำวัน

๒. การฝึกปฏิบัติงานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่างๆ จากวิทยากร
๓. ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินโครงการ

ระยะเวลาดำเนินงาน

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

งบประมาณในการดำเนินงาน

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (กองการศึกษา) งานศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย รายจ่าย เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ หน้า ๒๔๗ ตั้งไว้ ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปจ่ายโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ค่าวิทยากร จำนวน ๒ คน จำนวน ๖ ชั่วโมง ๆ ละ ๖๐๐ บาท	เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๕ คน ๆ ละ ๗๕ บาท จำนวน ๑ มื้อ	เป็นเงิน ๑,๘๗๕ บาท
๓. ค่าอาหารว่างและน้ำดื่ม จำนวน ๒๕ คน ๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๒ มื้อ	เป็นเงิน ๑,๒๕๐ บาท
๔. ค่าจ้างทำป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย ขนาดกว้าง ๒ เมตร ยาว ๓ เมตร ขนาด ๖ เมตรๆ ละ ๑๕๐ บาท	เป็นเงิน ๙๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗,๖๒๕ บาท (เจ็ดพันหกร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ส่งเสริมการเรียนรู้ตามวิถีชีวิตชุมชน และเกิดการใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิต
๒. ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟูประยุक्त และค้นคิดสิ่งใหม่ ความรู้ใหม่
๓. สร้างพื้นฐานจิตใจให้มีระเบียบวินัย ควบคุมคุณธรรม ศีล จาริต ประเพณี
๔. ช่วยให้ประเทศรอดพ้นจากภาวะวิกฤติที่รุนแรงอยู่ในขณะนี้

การติดตามและประเมินผล

๑. สัมภาษณ์จากผู้เข้าร่วมโครงการ
๒. ประเมินจากการแบบสอบถาม

ลงชื่อ

(นางสาวสุพรรณษา ศรีโยธา)

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ผู้เสนอโครงการ

ความคิดเห็นผู้พิจารณาโครงการ

นางบังอร เพี้ยชัย

ลงชื่อ

ผู้พิจารณาโครงการ

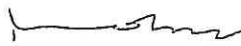
(นางบังอร เพี้ยชัย)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงปรือ

ความคิดเห็นผู้พิจารณาโครงการ

นางเครือวัลย์ มวมขุนทด

ลงชื่อ

ผู้พิจารณาโครงการ

(นางเครือวัลย์ มวมขุนทด)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงปรือ

ความคิดเห็นผู้อนุมัติโครงการ

นายศุภโชค ภูมิโคกรักษ์

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายศุภโชค ภูมิโคกรักษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงปรือ